

# اوچ طرز سیاست

یوسف آغ چورا

ترجمه سیدمرتضی حسینی

www.ketab.ir

سرشناسه: آغ‌چورا، یوسف، ۱۸۷۶ - ۱۹۳۵ م. Akçura, Yusuf

عنوان قرارداد: اوج طرز سیاست. فارسی

عنوان و نام پدیدآور: اوج طرز سیاست / یوسف آغ‌چورا؛ ترجمه سیدمرتضی حسینی.

مشخصات نشر: تبریز: انتشارات حکیم نظامی گنجهای، ۱۴۰۱.

مشخصات ظاهری: ۱۴۰ ص، شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۵۳۱۱-۲۲-۰

وضعیت فهرست نویسی: فیپا

یادداشت: Üç Tarz-ı Siyaset. عنوان اصلی:

موضوع: ترکیه -- تاریخ -- امپراتوری عثمانی، ۱۲۸۸-۱۹۱۸ م.

Turkey -- History -- Ottoman Empire, 1288-1918

موضوع: آغ‌چورا، یوسف، ۱۸۷۶ - ۱۹۳۵ م.

موضوع: Akçura, Yusuf

شناسه افزوده: حسینی، سیدمرتضی، ۱۳۵۹-، مترجم

شناسه افزوده: آکسون، لایلا، ۱۳۵۶-، ویراستار

رده بندی کنگره: DSR۴۸۶

رده بندی دیویی: ۹۵۶/۱۰۱۵

شماره کتابشناسی ملی: ۸۹۹۸۷۳۲

اطلاعات رگور: کتابشناسی: فیپا

---

اوج طرز سیاست

یوسف آغ‌چورا / مترجم: سیدمرتضی حسینی

ویراستار: لایلا آکسون

صفحه‌آرایی: کارگاه نشر نظامی

طرح جلد: زهره مظلومی

مشخصات ظاهری: ۱۴۰ ص، رقعی / شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۵۳۱۱-۲۲-۰

ناشر: انتشارات حکیم نظامی گنجهای

چاپ، صحافی و لیتوگرافی: تبریز-امین

نوبت چاپ: اول / ۱۴۰۱ / تیراژ: ۱۰۰۰

نشانی: تبریز، اول خیابان طالقانی، ساختمان نورافرا، طبقه ۱

تلفن: ۰۴۱۳۵۵۴۰۰۵۲-۰۹۱۴۸۶۰۶۹۶۶

آدرس سایت: Nezamibook.ir

آدرس الکترونیکی: Nezami.Pub@gmail.com

قیمت: ۱۰۰۰۰۰ تومان

## فہرست

|     |                                                     |
|-----|-----------------------------------------------------|
| ۷   | یادداشت مترجم                                       |
| ۱۱  | یادداشتی برای ترجمہی فارسی «اوج طرز سیاست»          |
| ۱۵  | زندگی، آثار و تأثیرات یوسف آغ چورا - دکتر جمال آوجی |
| ۳۱  | مقدمہ - پروفیسور دکتر انور ضیاء قاری                |
| ۵۹  | اوج طرز سیاست - یوسف آغ چورا                        |
| ۸۷  | جوابیمیز (جوابمان) - علی کمال                       |
| ۹۹  | بیر مکتوب (یک نامہ) - احمد فرید                     |
| ۱۱۷ | ملحقات مترجم                                        |

یادداشت مترجم

کتابی که پیش رو دارید، ترجمه‌ی فارسی رساله‌ی بسیار مهم و قابل تأمل «اوج طرز سیاست» با ملحقات آن است. رساله‌ی «اوج طرز سیاست» در واقع سیاست‌نامه‌ای تمام عیار است. رساله‌ای اندیشمندانه بر اساس آموزه‌ها و اندیشه‌های عمیق سیاسی و در عین حال کاملاً واقع‌گرایانه و در ارتباط با وضعیت و واقعیت موجود. اندیشه‌ورزی آغ‌چورا در این رساله او را به ورطه‌ی ایده‌آلیسم و ذهنیت‌گرایی درنیانداخته و در عین حال، توجه به واقعیت‌های جاری روز، او را به سطحی‌نگری رایج در مجادلات روزنامه‌ای دچار نکرده است. او در این رساله به تحلیل اندیشمندانه‌ی واقعیت موجود پرداخته و راه برون‌رفتی از آن جستجو کرده است و آینده‌ای که از پی آن مقطع تاریخی، یعنی آخرین نفس‌های «مرد بیمار اروپا» (دولت عثمانی) و سر برآوردن جمهوری ترکیه از آوار فروپاشی آن، فرارسید، تیزبینی و آینده‌نگری

واقع بینانه‌ی آغ‌چورا را اثبات کرد. رساله‌ی «اوج طرز سیاست» نه تنها ارزش فکری- تاریخی بالایی برای مطالعه‌ی تاریخ دوره و دولت عثمانی، جمهوری ترکیه و ناسیونالیسم ترک دارد، بلکه مسائل مطرح و مورد بحث در آن مبتلابه اکثر جوامع اسلامی بوده و برخی از جوامع اسلامی به‌ویژه در شرق میانه، هنوز هم نتوانسته‌اند رخت خویش را از این ورطه بیرون بکشند. هنوز هم رساله‌ی «اوج طرز سیاست» می‌تواند به عنوان الگویی کارآمد برای تحلیل وضعیت آنها و ارائه‌ی طرحی برای آینده‌ی آنها به کار آید، به‌ویژه آن دسته از ممالک مسلمان شرق میانه که در گیرودار کارکرد و ماهیت اجتماعی- سیاسی دین و ملیت قرار دارند.

یوسف آغ‌چور این رساله را به شکل یک مقاله در سال ۱۹۰۴ منتشر کرده و ترجمه‌ی حاضر از روی بازنشری که به سال ۱۹۷۶ توسط «تورک تاریخ قورومو» (بنیاد تاریخ ترک) صورت گرفته، انجام شده است. جوابیه‌هایی که احمد فرید و علی کمال به مقاله‌ی «اوج طرز سیاست» نوشته‌اند، در همان تاریخ (۱۹۰۴) منتشر شده و در بازنشری که ترجمه‌ی حاضر از روی آن صورت گرفته نیز چاپ شده‌اند. مقدمه‌ی بسیار غنی و مشروح پروفیسور انور ضیاء قارال نیز اختصاصاً برای این بازنشر نوشته شده است. شرح حال و معرفی آثار یوسف آغ‌چورا به قلم جمال آوجی نیز مقاله‌ی مستقلی است که ترجمه‌ی آن با هدف ارائه‌ی اطلاعات تکمیلی درباره‌ی حیات و آثار آغ‌چورا به کتاب حاضر علاوه شده است. یادداشت کوتاه دکتر زلفیرا شورکورچی‌یثوا نیز یادداشتی است اختصاصی برای این ترجمه از سوی یک نویسنده و محقق مسلمان تاتار. با توجه به وجود اسامی اشخاص شخیص اعم از ادبا، علما، متفکرین، نویسندگان و سیاستمداران دوره‌ی عثمانی در متن رساله و ملحقات

آن و عدم آشنایی مخاطبین ایرانی و آذربایجانی با اکثر آنها، بیوگرافی مختصر آنها به ترتیب الفبا در بخش پایانی کتاب با عنوان «ملحقات مترجم» گنجانده شده است. در ترجمه‌ی رساله‌ی «اوپ طرز سیاست» و ملحقات آن، نهایت حوصله، سعی و دانش خود را به کار گرفته‌ام تا ترجمه به حد امکان خالی از اشکال باشد به‌ویژه که موضوع مورد بحث و قلم آغ‌چوراز پیچیدگی بالایی برخوردارند و بسیاری از مفاهیم و اصطلاحات سیاسی و تاریخی مورد استفاده در زبان ترکی، معادل دقیقی در زبان فارسی ندارند. امید داریم محققین و متخصصین علاقه‌مند، با مطالعه‌ی این ترجمه و مقایسه‌ی آن با متن اصلی، اشکالات باقی مانده در ترجمه را گوشزد نموده و به ارائه‌ی ترجمه‌ای هر چه صحیح‌تر و دقیق‌تر از این رساله‌ی ارزشمند مساعدت نمایند.

قدردانی و سپاسگزاری از عزیزانی که سهمی در آغاز و انجام این ترجمه داشته‌اند، وظیفه‌ای فراموش ناشدنی است. زهره و آلپر که روزهای متعددی از تنها فرصت در کنار آنها بودن؛ یعنی تعطیلات تابستان را صرف تکمیل این ترجمه کردم. اساتید و دوستان عالی‌قدر؛ ناصر صدقی، جلیل یعقوب‌زاده‌ی فرد، آیدین انگوتی، مجتبی رزمی، مجید راستی و وحید آقاقرمی.

سیدمرتضی حسینی